

SETMANARI TRADICIONALISTA.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

EN BARCELONA, trimestre. 1 pesseta
FORA, idem. 1'25

ULTRAMAR Y ESTRANGER

Trimestre. 2'50 pessetas

Número solt: 5 céntims

ADMINISTRACIÓ:

PALLA, 31, LLIBRERÍA
LA PROPAGANDA CATALANA

25 exemplars: 1 pesseta

Número atrassat: 10 céntims

ACTE CONSOLADOR.

L' últim diumenge á las 4 de la tarde, en Manresa, tingué lloch pública y solemnement en la Santa Basilica de la Seo, l' acte d' abjurar de sos errors los primitius mestres que foren de l' escola laica d' aquella ciutat D. Luis del Pino y D.ª Enriqueta Cullen, que conforme tenen coneixement los estimats llegidors d' aquest periódich, se convertiren no fa molt temps á nostras creencias, las únicas verdaderas.

Imponderable era la dicha que experimentaban sos, cors y las llágrimas bessaban de sos ulls de tanta alegría. Que aprenguin en aquí exemple los que encara volgientse conservar sent fills del dimoni haurán tal volta despreciat inspiracions que Deu misericordiós en certs moments sobre d' ells ha enviat.

Lo senyor del Pino, estant lo temple ple de gom á gom, llegí en alta veu l' abjuració, prometent seguir en endevant sumís y obedient á la Iglesia y al Papa; manifestant lo sentiment que tenia al pensar ab lo mal que havia sembrat ab l' espay de vint anys que 's trobava apartat de Deu, y que ab lo temps que s' havia revolcat dintre la secta luterana y ensenyat en sas escolas, podia confessar ja y molt clarament que ellas servian solament pera demoralisar lo poble y pervertir á las pobres criaturas que allí se abandonaban á causa de sos pares descuidats y poch zelosos de la felicitat dels seus fills.

Nostra enhorabona á D. Luis del Pino y á D.ª Enriqueta Cullen per haver donat un pas més demostrant públicament que volen esser verdaders católichs: que si be habian viscut fins are com ovellas esgarriadas del remat, no

obstant com un altre fill pródich han anat en busca del seu bon Pare que amorosament ha obert sos brassos.

Segueixin constants y javant! sens consideració á los respectes humans y al qué dirán.

M. T. y S.

LLÁGRIMAS.

¿Qui es que no 'n derrama en aquest temps en que 'l cel ab sas continuas plujas nos dona l' exemple?

Y per cert que no faltan motius pera deixarlas corre á doll cara avall hasta que arribant á terra formin una inmensa riera per la qual veurém baixar un dia als causants del nostre plor.

Qui son, no ho tinch de dir. Massa ho sabém tots los espanyols.

Trevall y molt llarch fora l' anomenar las causas que motivan lo derramar eixas llágrimas.

Los pares de la pátria, com tenen la desfatxatés de intitularse 'ls nostres opresors, ab menyspreu de tan sublimes frases, no atenen las justas reclamacions que un poble unit aclama apoyat pel dret que li pertany. Pero ¡ay d' ells! lo dia que aquest poble cansat de demanar y suplicar en vá; quan aburrit dels sarcasmes de que 's objecte; lo dia que com impetuós torrent 's desbordi..... no podrán fremar sas impetuosas olas que anirán á estrellarse als peus dels tirans de la patria.

Allavors lo poble será lo jutje al mateix temps que 'l butxí.

Rahó li sobra desgraciadament.

Al presentarse á la imaginació 'ls horribles cuadros (que ja avuy tenen lloch y que anirán

en augment) en que 'ls fills demanarán pá y 'ls pares estirantse 'ls cabells dirán:—Fill meu no 'm desgarris lo cor, no 'n tinch. Al palpar aquets fets reals per més que semblan ilusoris, se mullan los ulls y cau d' ells un doll de llágrimas que com altrás tantas gotas de plom destrosan lo cor més envilit.

Quant lo lliberalisme veji brillar lo sol de la vritat y aqueix resplendor anuli sa débil claror, quant vulga aixecarse de las ruinas en que ell mateix s' haja sepultat, ja no hi será á temps.

Allavors buscarán los historiadors algun resto de sa passada existencia y sols trobarán pedras negras ahont hi estarán escrits ab lletras blancas en senyal de dol los lemas Miseria. Desolació. Mes enllá trossos de fusta en los que per sa eterna vergonya hi haurán marcats los denigrans tractats de comers y 'l crescut número de víctimas que 'ls mateixos hajan acareat.

¿Y á tot aixó que hi diu lo poble?

—Benaventurats los que ploran, que ells serán consolats.

¿Y 'l govern que hi diu?

Benaventurats los mansos, porque 's deixan agafar...

J. A. M.

Per falta de espay no podém donar compte avuy en nostre Setmanari del magnífich acte celebrat ahir en la parroquial iglesia de Bellem per las conferencias de Sant Lluís Gonzaga.

Consistí en una pública Consagració á la Soberana Reina del Cel y una formal promesa de no adherirse may á las societats secretas y de combatirlas valerosament.

L' acte fou brillant y concorregut.

En lo número próxim nos ocuparem mes extensament sobre 'l particular.

De la mateixa Associació habém rebut una invitació personal pera la vetllada religiosa-literaria que te de celebrarse lo diumenge vinent.

Agrehim la atenció y procurarem assistir.

Lo molt virtuós Sacerdot y conseqüent tradicionalista Rvnt. Anton Samaranch y Albi, morí en Tarrasa lo dia primer del corrent Desembre á la edad de 65 anys.

Pel que fou apreciable amich y constant suscriptor á nostre Setmanari, demaném un lloch en las oracions de nostres lectors.

També ha mort don Joseph Bassas, honradíssim y conseqüent tradicionalista de Vich, pare de nostre actiu corresponsal y estimat amich don Magí Bassas y Callís.

Acompanyém á la familia del difunt en son just doló, y demaném á nostres lectors una pregaria per l'ànima del que en la última guerra ab tan zel y desinterés había treballat per la causa de Deu.

Que Ell lo tingui en la seva santa gloria.

BIBLIOGRAFÍA.

S'ha donat á llum y nos ha sigut remés lo tomo VI de *Propaganda Católica* per D. Feliu Sardá y Salvany, Pbre.

Conté dit tomo la magistral y sempre interessant obra *El Liberalismo es pecado*; la no menos d'actuali y ben escrita *El Apostolado Seglar*, que deurian saber de memoria y practicar tots los propagandistas catòlics; *Masonismo y Catolicismo*, precios estudi hont hi ha molt que apendrer, y per fi varias conferencias llegidas per l'autor en diferents associacions catòlicas.

Sempre hem cregut oportunissima la idea de coleccionar per tomos los notables y preciosissims escrits del sabi polemista catalá, que incansable en los treballs de propaganda, ja per medi de la seva interessant y popular *Revista*, ja per folletos y per llibres, ha lograt difundir en las classes totes de la societat las puras y salvadoras ideas catòlicas; pero ara més que may y cada dia ab major motiu creyém que tindran creixent interés los escrits del Dr. Sardá, y per tant deuen figurar en tota biblioteca cristiana las obras del virtuós é insigne sacerdote que tan treballa per la causa de l'Iglesia.

Recomaném, pues, una vegada més l'adquisició no sols de dit tomo sino de tots los publicats, y agrehim de cor á son respectabilissim autor l'obsequi que l'hi hem merecut.

Dit tomo VI, com també los 5 restants, se trobaran á la venta en la *Llibreria y Tipografía Católica*, Pi, 5, y en aquesta Administració.

Los Pastores en Betlém.—Es un drama sacro-biblich en tres actes y en vers, original del Rvnt. D. Miquel Saurina, Pbre.

D'entre 'ls dramas biblichs de que tenim coneixement, aquet es un dels que, á nostre modo de veurer, presenta més naturalitat en tots los seus detalls.

Unas vegadas aixeca l'esperit al cel y causa tendres emocions lo soliloqui de algun dels personatjes y hasta en escenas enteras conserva un estil enfervorizador. Deu citarse com a exemple la escena tercera del acte segon.

En altre los diálechs fogosos y la mimica, causan una animació sorprendent.

Las agudesas dels pastors, y la sencillés y naturalitat dels mateixos, es cosa de tenir oberta la boca sempre per riurer, si 's representa ab naturalitat.

Respecte á la estructura material del drama debém dir que los versos son armonichs, la rima y cesura bonas y lo metro (encara que poch variable) apropiat.

Es molt útil, are que s'acosta Nadal, pera ser representat en los centros catòlics, y col·legis, donant

aixis als oyents, al mateix temps que un recreo, saludables ensenyansas morals.

Recomaném, pues, l'adquisició del drama citat, que s' ven en aquesta Administració al preu de ptas. 1'50.

La Tabola es una bonica obreta de 80 planas, deguda a la ploma del xistos D. Joan Martí y Trenchs, conegut altre temps en nostre Setmanari ab l' pseudònim de *L' Apagallums del Llobregat*.

Aquesta obreta, encara que molt *salada*, per la *sal* ab que esta escrita, no deixa de ser molt *dolsa* pera los amichs de la *tabola*.

L' habém llegida ab *gust* y acabada ab *disgust*. Llegida ab *gust*, per lo molt que 'ns agrada; y acabada ab *disgust*, per trobarla curta; puig tothom sab que lo *bo* sempre es curt per llarch que siga.

Ab raho ha calificat l'autor, la seva obreta de: *un sach de riallas*, tenint en compte que, aixis com al capdevall dels sachs s' hi troban las engrunas, en aquest *sach* las engrunas se trovan en lo mocador, ab las llagrimas que fa saltar, lo riurer. De lo que resulta (encara que sembli contradictori) que la obreta fa *riurer* y *plorar* al mateix temps, sense feros tornar boijos.

Pera ser *fius* ab l'autor habém volgut comensar á juljar la obra pel *fi* y aixis dihém que: las composicions epigramaticas, *be*, é sobre tot la titulada, «*Tot passat*» los *Epitafis, millor*; los epigramas, (molt ben *amanidets*, vull dir; (encara que falti á algun, un poquet de *oti* á las silabas, pera correr ab tot desembras) que tenen ademés de la *sal*, com hem dit anteriorment, bastant de *pebre*. Pera mostra dels que goson de aquesta qualitat, volém donar a coneixer lo següent:

«Lo republica Pinós
Tots los reys volta á fora;
Y aquesta es encara l' hora
Que no s' ha tret lo del cos.»

Anant seguint per ordre es de bastanta gresca l' escrit titulat: *Un ratet de claca als lectors*; pero es en extrém graciosissima la dedicatoria als mestres de 1.ª y 2.ª ensenyansa, de Catalunya, Valencia y Mallorca.

Antes de posar punt final, nos toca dir que desitjém al autor de *La Boyra* y de *La Tabola* que continuhi dedicantse a aquest género de composicions; puig avuy, ja que no se sap fer xiste sense indecencia ó parlar *gras*, deuen ser preferidas en aquest genero aquellas obras que apartantse sempre de lo brut diverteixin y moralissin. L' hi doném las gracias per la atenció de enviarnos dos exemplars. Ara sols nos toca recomenar als lectors l' adquisició de la obra, que, al preu de 50 céntims de pesseta se troba de venta en aquesta Administració.

La número 2 de la importantissima revista *La Exposición Vaticana Ilustrada* que hem rebut, te 'l següent sumari de materias:

Texto.—Su eminencia el cardenal Plácido María Schiaffino, presidente honorario de la obra de las Bodas de oro de Su Santidad y de la Exposición Vaticana.—El óbolo de la Misa jubilar del Papa.—El donativo de la comisión promotora a Su Santidad León XIII.—Los primeros trabajos para la Exposición Vaticana.—Los bonos pontificios.—La Misa jubilar de León XIII y la Hora universal.—El vaso de Sevres (donativo del presidente de la república francesa).—Expedición á Roma.

Grabados.—Su eminencia el cardenal Plácido María Schiaffino.—Altar de estilo gótico italiano, donativo de la comisión promotora (obra del arquitecto Cayetano Moretti).—Bonos pontificios.—La Hora Universal.—Vaso de Sevres (donativo del presidente de la república francesa).

Hem rebut també las sempre interessants revistas *Mensajero del S. C. de Jesús*, de Bilbao, y *Dogma y Razon*, de Barcelona.

La *Revista de Santa Teresa de Jesús*, ha visitat també nostra Redacció.

Conté interessants articles místichs y está adornada ab grabats de molta perfecció.

Un altre estimat company de propaganda religiosa-politica ha saltat á la arena del periodisme.

La fidelidad Gallega, es lo que ha sortit en la Catalunya disposat a fer rabiar mestissos y lliberals.

A nostre estimat company l' hi desitjém llarga vida, brios y forsas pera no deixar os sá als lliberals, mentres demaném al cel que no retardi lo triunfo de la triple causa santa.

Queda establert lo cambi, y agrehim lo saludo.

Una novetat molt important acaba de introduhirse en la tipografia.

Los caracteres de lletra bastarda espanyola, que habian (per estrany que sembli) de fondres en París, Lóndres ó Berlin, avuy gracias al zel y activitat de D. Ceferi Gorchs, poden ja fersé en nostra patria.

Lo Sr. Gorchs, no perdonant medis, ha lograt tipos de lletra bastarda, bonichs y variables, de modo que ab ells se poden fer las diferents combinacions que permet la tipografia. La lletra es clara y senzilla, juntant a aquestas qualitats la severitat y 'l bon gust.

Bonicas mostrars de aquesta lletra nos han sigut remesas per l'autor y en sa vista no podém escatimar los aplausos.

Felicitem á nostre paísá lo Sr. Gorchs y desitjém que sos esforços se veigin coronats ab lo favor del públich.

ÍNTIMA.

UN MESTÍS CESSANT.

Dos anys ja fa. ¿Qui ho diria?
Fins no m' ho puch acabar:
Va morir Alfonso XII,
y en Sagasta va pujar,
y nosaltres varem caurer
Sense cap respecte humá.
Bona plassa que tenia
vaig haberla de deixar:
y are... veyám qui ho diria,
fa dos anys qu' estich cessant.
Dúas capas que tenia
me las vareix empenyar;
los diners... ¡qui sab hont paran!
Lo rellotje, á can PiStraus...
y fins perdo la xaveta,
crech de massa rumiar.
Si aviat no torna en Cánovas,
m' enpasso ab en Pi y Margall,
ab en Sagasta, en Zorrilla,
en Dominguez, Castelar,
ó al primer que se 'm presenti
y que 'm vulla donar pá.
Diuen que prengui paciencia;
pro es de bon aconsellar.
Mentrestant are passéjat
ab unas dents de mitj pam,
y quan estich tip de córrer
atipat de fer badalls.

Ll. C. y P.

Com a resultat de la última crisis en la nació vehina, després de la dimisió de 'n Grevy y dels escandols consegüents, ha resultat elegit president en Sadi-Carnot.

Vet aquí que *de la noche á la mañana* y sense que s' ho pensés, á la República l' hi ha sortit un *carnot*.

Y acceptant aquella frasse de cert personatge polítich «el estado soy yo», podrá dir Mr. Carnot. «La Republica francesa soch jo.»

Nóm més adequat al representant de una república tant lliberal com la vehina, no podia trobarse.

Deixém als republicans francesos y posém de cos present á aquells que 's titulan espanyols.

La República publica en un dia de la setmana passada una carta firmada per *Un discolor* y en la que diu que 'l senyor Ruiz Zorrilla te gran plaher en ensenyar als estrangers los telegramas que l' hi envian los

republicans de per aquí que 'l reconeixen per *quefa*.

¡Quin republicà més modest!

Diu la carta, que també te gust en distribuir son retrato, litografias y grabats, que constituheixen ab los telegramas una exhibició completa.

Recomeném á nostres lectors una oració per l' avia de 'n Ruiz Zorrilla, porque, segons se veu, aquest senyor no 'n te.

Ni 'n necessita.

¿Vejam si l' hi passarà per la closca fer un viatge á las Américas?

Perque aixís com lo dimoni es la mona de Deu, podria ser que la *guineu* volgués ser la mona de Don Carlos.

Pero llavors en lloch de tenir com aquest, una brillant ovació, potser alcansaria que... 'l rebessin ab xiulets y cops de pedra.

Y que 'l fessin corre més depresa que un republicà armat, devant de una canya ab boyna al capdemunt.

Diu un periódich que en la sessió inaugural de las Cámaras no 's pugué sentir be lo discurs de la Regent porque ó destorbaban la tos y los estornuts de las gents encostipadas.

¡Ja!

¿Y vostés creuhen que antes de entrar al

Congrés no se vengueren bastantas capsas de repé?

Jo á lo menos...

Quant tinch son y molt que fé
Y no puch gens destorbarme,
Procuero, per desvellarme,
Pendre un polset de rapé.

De lo poch que se sentí del discurs que llegí la Regenta fou: «que la pau interior y exterior estaba assegurada» y que «lo trono y 'l govern realisarán molts y grants cosas.»

Perfectament.

Las *grants* cosas del govern ja s' comensan á realisar.

Aquí va la mostra:

En lo Peñon, una conspiració de presos ab l' intent de lliurar als presos de las costas de Espanya y fer una revolució.

Altre: los francesos, en territori de Muní (possessió espanyola) han plantat una factoria y han isat bandera del seu país.

Altre: «esta plenamente confirmado que la bandera española fué arriada por los moros en el islote del Peregil.»

Vamos, ja está vist, ab aquest govern la pau y la tranquilitat nos vessan per las butxacas.

Y aixó que tot just comensém.

Diu *El Liberal*:

«Parece que los masones de Cádiz han dirigido una circular á todos los españoles,

recomendándoles que sin pueriles temores ó conveniencias sociales consignen en el padrón del censo que ha de hacerse la noche del 31 de Diciembre, cuáles son sus verdaderas creencias religiosas.»

Igualment dihém á tots los católichs, que aixís ho fassin. Perque convé distinguirnos dels que no ho son y treurer la careta á la masonería.

Varias de las frases del discurs que pronunciá en París un anarquista foren las següents:

«Proposo que el poble se dirigeixi á la Cámara dels Diputats, agafi á aquéstos pel coll y 'ls tiri al riu Sena.»

¡Ah si poguesin donarse los anarquistas francesos una volta per la terra de Xauxa lliberal!

¡Quant los hi agrahirian y quánta feyna tindriän!

Batllori Picafort.

LÍNEA TELEGRÁFICA.

Montjuich es més alt que 'l mar;
Es viu encare en Sagasta.
Tota la Espanya á subasta,
pro ningú la vol comprar.

Pessigollas per la França,
en l' assumpto Caflarel.
En Romero s' en vá al cel
tan carregat d' esperansa.

D' en Pidal no se 'u diu rés;
lo Noy de Tona trempat:
En Guillém no s' ha adobat.
Ja ha passat l' hú d' aquest mes.

En Garibaldi s' ha mort.
Don Francisco dú patillas;
En cambi las paquetillas
tenen lo tabaco fort.

S. Millart.

J. A.—Gracias per sos oferiments. Endevant en sos trevalls.

J. V.—Publicarém alguns dels cantars remesos per vosté.

UN SABONÉ, D. de la P., N. M., O. R. y M. A., res de lo enviat pot aprofitarse.

Y. C. M., A. D., L. de Z., O. y B., UN VIGATÁ y F. S. L., anirém publicant lo que 'ns han enviat.

UN ESTUDIANT DE DRET.—No estém conformes ab la queixa de vosté, y per tant no 'ns en podém fer eco.

L. D.

RAMILLETE

DE

FLORES REPUBLICANAS

OFRECIDO A DON CARLOS

EN SU RECIENTE VIAJE Á LAS AMÉRICAS, CON UN PRÓLOGO

DEDICATORIA Á LOS LIBERALES ESPAÑOLES,

POR

D. F. de P. O.

DIRECTOR DE LO CRIT DE LA PATRIA

El título de este libro indica ya lo que el mismo contiene, ó sea las interesantísimas relaciones del último viaje de Don Carlos que han visto la luz en los periódicos americanos, reseñas de fiestas dadas en su honor, artículos biográficos á El dedicados, poesías, conferencias con personajes políticos y por fin la biografía de aquel augusto Personaje.

Va adornada la obra con un retrato en fototipia de D. Carlos, vistiendo el pintoresco traje de huaso, copia directa de una fotografia hecha en Santiago de Chile.

Un tomo de 416 páginas, 2 pesetas en rústica y 3 con elegante encuadernacion en percalina y dorados.

De venta en la libreria de Antonio Quintana, calle de la Paja, número 31, Barcelona, y en casa de los señores corresponsales de la misma.

TALLER

DE ENCUADERNACIONES.

Se hacen desde las más sencillas á las más lujosas, y á precios módicos.

*Calle de la Paja, números 27 y 31,
BARCELONA.*

Imp. de Bertrán y Altés, Pelay, 6 bis.